

Довідково про енергоринок

Закон «Про ринок електроенергії» передбачає впровадження нової моделі ринку, що включає низку сегментів: ринок двосторонніх договорів, ринок «на добу вперед», внутрішньодобовий ринок, балансуючий ринок і ринок допоміжних послуг.

В зв'язку з переходом до нового ринку електроенергії з 1 липня 2019 року припинилася дія формули «Роттердам+».

30 червня відбулися перші торги на ринку «на добу наперед», тарифи не змінилися.

Зміни з 1 липня торкнуться тільки промислових споживачів. Населення вирішили ізолювати від ризиків імовірних коливань цін.

Для цього КМУ 5 червня п.р. ухвалив положення про покладання спеціальних зобов'язань (PSO, спеціальні обов'язки для забезпечення загальноосупільних інтересів) з постачання електроенергії для потреб населення до 31 грудня 2020 року.

Вартість електроенергії за новими правилами залежатиме від обсягів споживання, графіків розрахунків, платіжної дисципліни та споживання в розрізі доби. Як відомо, в пікові години електроенергія дорожча, а вночі — дешевша.

На сьогодні ціни на електроенергію виглядають так: населення в середньому платить 1,05 грн за кВт-год, а промисловість — близько 2 грн за кВт-год. Таким чином, тягар перехресного субсидування лягає на плечі бізнесу.

Відповідно до ухваленого урядом документа, спеціальні зобов'язання покладаються на державні компанії «Енергоатом» та «Укргідроенерго».

Ці виробники повинні з 1 липня забезпечити населення 80% електроенергії за цінами, нижчими від тарифу для побутових споживачів. Решту 20% постачальник повинен купувати на відкритому ринку.

Не зважаючи на застереження з боку міжнародних інституцій Європейського банку реконструкції та розвитку, Світового банку та представництво ЄС, РНБО та СБУ щодо передчасності введення ринку енергоринку позиція прем'єр-міністра В.Гройсмана та міністра енергетики І.Насалика залишається незмінною: ринок повинен запрацювати 1 липня.

За старт ринку виступають і державні «Енергоатом» та «Укргідроенерго», 10 червня Президент В.Зеленський вніс до Верховної Ради України законопроект, що стосується відтермінування запуску нового ринку електроенергії, оскільки «не було виконано відповідної роботи щодо підготовки до нового ринку».

Спілка українських підприємців 13 червня закликала підтримати законопроект, що відтермінує запуск ринку електроенергії з 1 липня, оскільки наразі не зрозуміло, як саме він буде функціонувати.

Як повідомляє представник президента в уряді Андрій Герус, на аукціонах щодо двосторонніх контрактів вугільні електростанції підняли свою ціну на електроенергію майже на 50%: у червні тариф становив 1,44 грн, а наразі майже 2,3 грн.

В той же час, в енергокомпанії ДТЕК, що належить олігарху Р.Ахметову, повідомили, що ДТЕК взяв участь в перших біржових торгах з продажу електроенергії на платформі ринку на добу вперед. Ціна електроенергії ТЕС компанії знизилася на 12% в порівнянні з 1-м півріччям 2019 року і становила 1,569 грн за кВт-год.

«Тарифи для населення з введенням нового ринку не змінилися і залишаються найнижчими в Європі», - заявили в ДТЕК.

Компанія заявляє, що інформація про продаж електроенергії ТЕС компанії за ціною вище цінових обмежень, встановлених НКРЕКП на ринку «на добу вперед», а також твердження про зростання тарифу для теплової генерації на 50% і вище, не відповідає дійсності і «спрямовані на маніпуляцію громадською думкою».